

Vær opmærksom på vintersædens gødningsbehov

Vintersæden er i år generelt svagere udviklet end normalt på grund af sen såning og hård vinter. Gødning skal tildeles, så snart væksten kommer i gang.

I år er vintersæden mange steder præget af en sen såning og relativt hård vinter. Det betyder, at vintersæden fra forårets begyndelse generelt er svagere end normalt. Tildeling af gødning skal ske så snart, der ikke kan forventes mere vinter, og væksten er i gang.

Sådan lyder rådet fra chefkonsulent Leif Knudsen, Videncentret.

I år skal man desuden være opmærksom på nye regler, der forbyder udkørsel af handelsgødning på snedækket og frossen jord.

Når jorden er optøet, og plantevæksten er begyndt, kan og må gødningen dermed godt tildeles på let frost med udsigt til optøning.

Specielt i år

- Alle forsøg viser, at udbyttet ikke er påvirket ret meget af tidspunktet for første tildeling, men specielt i år anbefales det at udbringe gødningen, så snart vækstsæsonen begynder for at få afgrøden hurtigt i gang, forklarer chefkonsulent i PlanteNyt 736.

- Hvis der anvendes gylle på arealet, kan gylle enten erstatte første tildeling i marts eller anden tildeling i april, mens den suppleren-

Når værdien af protein i korn er høj, kan det betale sig at ændre strategien i vinterhvede til opfodring. Senere kvælstoftilførsel giver højere proteinprocent, men også en risiko for, at udbyttet begrænses. (Arkivfoto: Kaj Lund Sørensen)

de handelsgødning tildeles »omvendt«.

- Ved anvendelse af gylle tidligt, skal man sikre svovlforsyningen til afgrøden ved at tildele en NS-gødning senest medio april, anbefaler Leif Knudsen.

I tabel 1 er vist en oversigt over anbefalede udbringningstidspunkter for kvælstof i vintersæd. Anbefalingen er udarbejdet efter at optimere kerneudbyttet og gælder ved salg af kornet uden priskorrektion for protein.

Gødning af foderhvede til opfodring

Der er p.t. høje priser på sojaskrå og rapsskrå. Det betyder,

Tidspunkter for tilførsel af kvælstof i handelsgødning

Afgrøde	Delt gødskning Første tilførsel *)	Anden tilførsel	Gødskning på én gang
Vinterhvede	Begyndende vækst (40-80 kg N/ha) **)	Medio til sidst i april	Midt i april
Vinterbyg	Begyndende vækst (40-80 kg/ha)	Primo til midt i april	Først i april
Vinterrug	Begyndende vækst (40-80 kg/ha)	Sidst i april	Sidst i april
Vintertriticale	Begyndende vækst (40-80 kg/ha)	Ultimo april/Først i maj	midt/ultimo april
Vinterraps	Begyndende vækst (80 kg/ha)	Primo april	Først i marts

Tabel 1 viser tidspunkter for tilførsel af kvælstof i handelsgødning. Tallet i parentes angiver, hvor meget kvælstof, der anbefales udbragt første gang.

*) Efter korn, hvor marken ikke tidligere er tilført husdyrgødning, øges mængden 20-30 kg pr. hektar ved første tildeling. Første tildeling må først ske, når al sne er væk, og markerne er optøet til 15 cm dybde. Udkørsel på »morgenfrost« er tilladt, hvis overfladen tør op i løbet af dagen.

**) Alternativt cirka 40 procent af samlet behov. Kilde: PlanteNyt 736.

at værdien af protein i korn er høj. Således har korn med 10,5 procent protein en værdi, der er to til fire kroner pr. hkg højere end korn med 9,5 procent protein.

Det betyder, at det kan betale sig at ændre strategien i vinterhvede til opfodring.

- Ved at ændre strategien for tilførsel af kvælstof, kan man påvirke proteinprocenten. Generelt stiger proteinprocenten jo senere kvælstoftilførslen gives. Dette giver dog en risiko for, at udbyttet begrænses, hedder det videre i nyhedsbrevet.

I tabel 2 er givet forslag til

kvælstofstrategier, hvor proteinindholdet kan hæves 0,5 procentenhed eller mere i forhold til, at al kvælstofgødning er tildelt medio april.

Ved de anførte strategier er risikoen for tab af udbytte som følge af en forsommetørke minimal, men stigende med faldende JB-nr. og i afgrøder med svag rodudvikling.

Høj proteinprocent i brødhvede

Hvis der sættes på at nå en høj proteinprocent, skal kvælstofmængden ved første tildeling reduceres til cirka 50 kg kvælstof pr. hektar. Ellers tildeles

typisk fra 40 kg kvælstof pr. hektar til 50 procent af den planlagte tilførsel pr. hektar.

Brug en svovlholdig gødning

Ved første tilførsel anbefaler Leif Knudsen at bruge en svovlholdig gødning.

- Svovl bør altid tilføres sammen med første kvælstoftildeling. Hvor der er brug for fosfor og kalium, bør dette også tilføres ved første gødskning. Ved brug af urea skal man både passe på ammoniakfordampning og sikre afgrødens svovlforsyning på anden måde, lyder rådet.

På arealer, hvor der er manganmangel, kan tilførsel af svovlsur ammoniak forbedre tilgængeligheden af mangan i jorden. Svovlsur ammoniak bør dog kun bruges, hvor der er manganmangel, idet risikoen for fordampning af ammoniak er større end fra NS-gødninger generelt.

Tilførsel af svovlsur ammoniak mod manganmangel bør suppleres med udsprøjtning af mangan senere på foråret. Et alternativ til anvendelse af svovlsur ammoniak er coating af gødning med manganholdige midler.

kls

Kvælstof inden 1. april

Følgende resultater fra et stort forsøgsarbejde bør indgå i overvejelserne om gødningsstrategi i vintersæd:

- Udbyttet er uafhængigt af, om første gødnings-tilførsel sker først eller sidst i marts, blot den kommer ud inden 1. april.
- Der er størst behov for tidlig tilførsel i svage marker, der skal buske sig i foråret.
- I kraftige marker stiger tilbøjeligheden til lejesæd jo tidligere og jo mere kvælstof, der udbringes. Derfor bør man trække tidspunktet for første tildeling af kvælstof i kraftige vintersæds-marker og ikke tildele for meget kvælstof.
- På JB 1 og 3 bør der ikke bringes mere end 40 kg kvælstof ud i marts af hensyn til risikoen for udvaskning.
- Der er ikke nogen afgørende forskel mellem forskellige gødningstyper. For urea og flydende kvælstofgødninger er det vigtigt, at anden tildeling sker senest midt i april for at begrænse ammoniakfordampningen.

Kilde: Leif Knudsen i PlanteNyt 736

Forslag til kvælstofstrategier i foderhvede

Primo marts, handelsgødning	Marts - medio april, gylle	Medio april, gylle	Ultimo april, gylle	Primo maj - medio maj
40-80		Resten eller gylle		
30-40		Gylle		20-30
40-60			Gylle	0-20
20-30	Gylle			30-50

Tabel 2 viser forslag til kvælstofstrategier i foderhvede til opfodring på egen bedrift. Mængderne angiver kg kvælstof pr. hektar. Kilde: PlanteNyt 736.